

Drets lingüístics: el català a Europa

Missatge

La diversitat lingüística és una de les principals riqueses de què gaudeix la Unió Europea. Això suposa un potencial per a l'enriquiment cultural de la Unió i una oportunitat per obrir-se al món. Les llengües per tant, haurien de ser objecte d'especial atenció i promoció, no només pel seu rol com a instruments de comunicació, sinó també perquè esdevenen elements de cohesió i integració.

Context

La Unió Europea ha ignorat massa sovint les demandes de la societat civil i de governs regionals de fomentar la protecció de les persones pertanyents a minories nacionals i lingüístiques i d'enfortir la diversitat cultural i lingüística de la Unió, i ha deixat que aquestes qüestions siguin abordades a nivell dels Estats Membres. Aquests són els que prenen la decisió de si una llengua és oficial o no a la UE. Perquè una llengua sigui declarada oficial a la UE cal que el govern d'un Estat membre ho sol·liciti de forma expressa i que aquesta sol·licitud sigui aprovada pel Consell de la UE per unanimitat. La negativa de l'Estat espanyol a reconèixer les llengües que no siguin el castellà ha impossibilitat l'oficialitat del català i l'occità a la Unió Europea.

L'any 2017, quan va ser escollit president de l'Eurocambra, Antonio Tajani es va comprometre a defensar la diversitat lingüística i facilitar l'ús del català al Parlament Europeu. No obstant això, Tajani no només no ha complert amb el seu compromís, sinó que ha vetat iniciatives com la de permetre l'ús de llengües no oficials a l'Eurocambra en motiu del 25è aniversari de la Carta Europea de Llengües Regionals i Minoritàries. Aquesta carta és un tractat europeu que pretén ser la base sobre la qual s'organitzi la protecció i el foment de totes les llengües regionals i minoritàries d'Europa, ja que cada llengua forma part de la diversitat lingüística d'Europa i també contribueix al manteniment i al desenvolupament de les tradicions i la riquesa culturals d'Europa.

La UE ha de fomentar la protecció de les persones pertanyents a minories nacionals i lingüístiques i promoure la diversitat cultural i lingüística a la Unió. En aquest sentit, cal que impulsi el desenvolupament d'iniciatives ciutadanes com la 'Minority SafePack'. Es tracta d'un paquet de propostes legislatives per a preservar les minories nacionals que actualment es troba bloquejat al Consell de la UE. La societat europea, immersa en una realitat global, ha esdevingut una societat plurilingüe, en què el fenomen de la immigració, la mobilitat dels ciutadans europeus i la interconnexió mundial, fan que, en un mateix territori es parlin moltes més llengües que les pròpies i oficials, fet que ha de ser vist com una riquesa i una oportunitat.

Dades

- La Carta de les Llengües Regionals o Minoritàries ha estat ratificada per 22 estats, entre els quals hi ha Espanya.
- A Europa es parlen unes 84 llengües (24 són llengües oficials a la UE i les 60 llengües restants són regionals, minoritàries o minoritzades)
- El català és la novena llengua de la Unió Europea pel que fa al nombre de parlants (13,5 milions). Llengües amb menys parlants a Europa que el català són plenament oficials a la UE: el

maltès (400.000 parlants), el suec (9,3 milions), el búlgar (7,7 milions), danès (5,4 milions) o finès (5,2 milions).

- El català es troba entre les 100 llengües més parlades al món.
- El 10% de la població de la UE, és a dir, més de 50 milions de persones parlen alguna llengua que no és oficial.
- El gaèlic és una llengua oficial de l'UE per decisió del govern irlandès.
- La iniciativa 'Minority SafePack' ha recollit 1.320.000 signatures (48.626 a Espanya).

Idees força

- Els drets lingüístics són drets fonamentals. Article 22 de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea: "la Unió respecta la diversitat cultural, religiosa i lingüística"; article 21 "es prohibeix tota discriminació per motius de llengua (...)".
- Garantir la diversitat lingüística i la promoció de les llengües són pilars fonamentals per a la pau i la convivència.
- El Consell d'Europa ha de promoure que les institucions europees i els Estats Membres ratifiquin i implementin la Carta Europea de Llengües Regionals o Minoritàries. I la UE, com a promotora de la diversitat cultural i lingüística, ha d'intervenir perquè els estats membres que han ratificat la Carta compleixin amb els compromisos adquirits.
- La tolerància i el respecte a la diferència també passa pel respecte als drets lingüístics. Cal denunciar al Parlament Europeu les agressions lingüístiques amb l'objectiu d'instar a les institucions europees que exigeixin als estats membres el compliment d'aquests drets.
- **Les llengües són elements de cohesió i integració.** En un món cada vegada més interrelacionat, intercultural i plurilingüe, garantir la diversitat lingüística i la promoció de les llengües són pilars fonamentals per a la pau i la convivència.

Propostes

1. Instar les institucions europees perquè **el català i l'occità esdevinguin llengües oficials i de treball de la Unió Europea.**
2. Instar les institucions europees a **crear programes específics en base al reconeixement i promoció de les llengües regionals i minoritàries amenaçades** per tal d'avançar cap a un model de justícia lingüística.
3. Facilitar **que qualsevol ciutadà europeu pugui adreçar-se amb la seva llengua a les institucions europees**, mitjançant les traduccions i les oficines que té la UE. En el cas català, mitjançant l'Oficina de Barcelona.
4. **Defensar el model educatiu català com un exemple d'integració** davant les institucions europees, com a resposta als atacs que rep de l'Estat espanyol i com a exemple de bones pràctiques en el tractament de la diversitat lingüística.
5. Promoure **el respecte de les empreses als drets lingüístics dels consumidors**, mitjançant el desenvolupament d'una norma de qualitat en la gestió lingüística empresarial.
6. **Afavorir la inclusió de les llengües europees no oficials** en els programes europeus que tenen com a objectiu l'aprenentatge i la difusió de les llengües.

7. **Promoure la concessió d'ajuts econòmics i l'establiment de mesures d'acció positiva** a favor de les llengües minoritàries europees, entesos com ajuts i mesures comunitàries no contraris als principis comunitaris.
8. Promoure **una nova Carta Europea de les Llengües a Europa per superar l'estigma de les "llengües minoritàries"**, i que permeti orientar els valors del plurilingüisme i la diversitat lingüística, per promoure que les institucions europees implementin polítiques concretes.
9. Promoure i **implementar el Protocol per a la Garantia dels Drets Lingüístics** (Protocol de Donostia), que té per objectiu la promoció i protecció dels drets lingüístics dels parlants de llengües en desavantatge.